

Нѣколко бележки за движението на четата на П. Хитова отъ Кладово до границата. — За да може да се следи дейността на четата на Хитова, нанесохъ възможното на скица № 4. Разбира се, че тъй, както е воденъ дневникътъ, точно обозначение на пѣтя и боеветѣ не е възможно. Нанесохъ вѣроятния пѣтъ, означихъ при пунктоветѣ днитѣ, въ които, точно както е *споредъ дневника*, четата е била тамъ; когато не ми бѣ възможно да установя и съ приближение пѣтя на четата, азъ поставихъ ? или особни знаци върху пространството, гдето предполагамъ, че е минала.

За да улесня още повече историка върху сжщата скица нанесохъ пѣтя на Хитовата чета и споредъ книгата на неговия четникъ, покойния генералъ Тилю Колевъ „Бълг. доброволци въ Сръбско-турската война“, защото вѣрвамъ, че той, макаръ и писалъ следъ 20 години, но като далечъ поинтелегентенъ отъ Вулетича и съ по-голѣма военна култура, ще е далъ на много мѣста по-вѣрни данни.

Споредъ Колева Хитовъ пристига въ Кладово къмъ 20 май. На 2 юний се съобщава за близъкъ походъ. На 6 сутринта има молебень и четата заминава за Зайчаръ, водена отъ дѣда Желя, защото Хитовъ отишелъ по работа въ Бѣлградъ.

На 6 юний четата ношува въ Бърза паланка, а на 7 — въ Неготинъ, гдето почива и на 8. На 9 юний четата приспива въ с. Салашъ и на 10 стига въ Зайчаръ. Тукъ на следния день пристига Хитовъ. На 12 става ново разпредѣляне на хората по чети; на 13 князь Миланъ прави прегледъ и се осветяватъ знамена. Отъ 14 юний Хитовъ вече живѣе постоянно съ четата си.

На 15 юний четата заминава за Княжевацъ, като спи въ Нови ханъ (споредъ дневника на 20).

Читателътъ вижда, че се яви разлика отъ 5 дни. Такива разлики се наблюдаватъ и по-нататъкъ. Тѣ трѣбва да се обяснятъ съ това, че нито Вулетичъ, нито Колевъ не сж били постоянно заедно, нито пъкъ непрекъснато съ ядрото на четата. Вулетичъ е получавалъ разни поръчения, а Колевъ отъ 25 юний до 15 августъ, изоставенъ на стража, се присъединява къмъ друга чета. Най-важно е, обаче, че дневникътъ не е воденъ въ сжщия день, а и бележките на Т. Колева сж писани следъ събитията по паметъ.

* * *

Нѣщо за дейността и живота на войводата.— Следъ Раковски, въ функциитѣ на бълг. воененъ вождъ виждаме Хитова, когото и самъ Раковски подчертаваше предъ другитѣ войводи. Въ тази роля Хитовъ е подчертанъ особно при приемане устава на бълг. ц. р. комитетъ (основанъ отъ Л. Каравеловъ и др. презъ дек. 1869 г.), когато Хитовъ е билъ избранъ за началникъ на военнитѣ сили при проектираното общо въстание. Подобно нѣщо има и презъ време на Сръбско-турската война въ 1876 г., но поради естеството на въз-